

Prøve i Dansk 3

November-december 2006

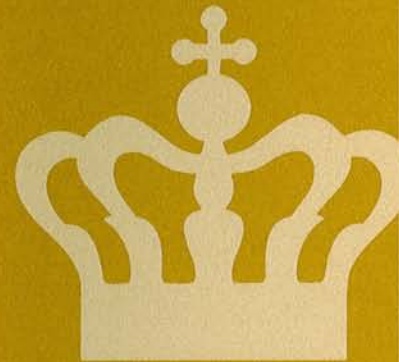

Mundtlig del

Censor- og eksaminatorhæfte

Indhold:

1. Prøvens niveau og bedømmelsen
2. Oversigt over prøven
3. Vejledende censor- og eksaminatorark
4. Prøveafholdelsen
5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

1. Prøvens niveau og bedømmelsen

Prøven i mundtlig kommunikation ved Prøve i Dansk 3 efterprøver dansksproglige færdigheder på et niveau relateret til Vantage (B2), jf. kompetenceskalaen, Common European Framework of Reference (CEFR).

Mundtlig kommunikation bedømmes ud fra bedømmelseskriterier og ved hjælp af bedømmelsesskemaet sidst i dette hæfte.

Ved bedømmelsen følges reglerne i bekendtgørelse nr. 513 af 22. juni 1995 om karakterskala og anden bedømmelse.

2. Oversigt over prøven

	Delprøve 1		Delprøve 2	
	Monolog	Interview	Interaktion	Diskussion
Tid	5 min.	5 min.	5 min.	5 min.
Mål	Fortælle sammenhængende	Svare på spørgsmål	Samtale om et alment emne, herunder stille spørgsmål og medvirke til at holde samtalen i gang	Tage stilling til spørgsmål/udsagn og begrunde
Prøvegrundlag	Et emne	Spørgsmål fra eksaminator	Billeder	Spørgsmål fra eksaminator
Prøveforløb	Prøvedeltagerne holder på skift oplæg om <i>et</i> emne, fulgt af opfølgende spørgsmål fra eksaminator	Prøvedeltagerne svarer på skift på spørgsmål om et alment emne	Dialog mellem prøvedeltagerne	Opfølgende spørgsmål til diskussion til hver af de to prøvedeltagere

3. Vejledende censor- og eksaminatorark

Delprøve 1

Før prøven begynder: Præsentation (eksaminator, prøvedeltagere, censor).

Monolog: (5 min. pr. par) *Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven består i, at de hver for sig holder et oplæg i ca. 2 minutter uden medvirken af eksaminator.*

Herefter henvender eksaminator sig til den ene prøvedeltager og siger: "Værsgo, vil du holde dit oplæg".

Når prøvedeltageren har afsluttet sit oplæg, stiller eksaminator opfølgende spørgsmål, der skal vise, om prøvedeltageren har forholdt sig til emnet. Når denne del af prøven er afsluttet, siger eksaminator "tak".

Derefter gentages proceduren henvendt til den anden prøvedeltager.

Interview: (5 min. pr. par) *Eksaminator informerer herefter prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at svare på spørgsmål.*

Herefter henvender eksaminator sig til den ene af prøvedeltagerne og beder denne svare på spørgsmål om et af nedenstående emner.

Eksaminator stiller det indledende spørgsmål og fortsætter i forlængelse heraf eller går videre til et eller to af de følgende spørgsmål.

Når interviewet er gennemført, gentages proceduren henvendt til den anden prøvedeltager.

Emne: Transport

Indled:

Danmark bliver kaldt en cykelnation, da cyklen er et meget brugt transportmiddel bl.a. til og fra arbejde/skole. Hvordan er det i det land, du kommer fra?

Fortsæt i forlængelse af prøvedeltagers svar, eller vælg fra følgende:

Hvilket transportmiddel foretrækker du, og hvorfor?

Mange forældre kører deres børn til og fra skole i bil hver dag, og det høres der ofte kritik af, hvis skolen ligger i nærheden af hjemmet. Hvad synes du om, at børn bliver kørt til og fra skole? Hvor gamle skal børn efter din mening være for at kunne cykle alene i skole?

Nogle mener, at den kollektive trafik i Danmark, som fx busser, rutebiler og tog, bør udvides. Hvad synes du om de kollektive transportmuligheder i den region, hvor du bor?

I nogle storbyer, fx i London, har man indført betaling for at køre i privatbil til centrum.

Synes du, at det ville være en idé at indføre det samme i de større byer i Danmark? Hvorfor/hvorfor ikke?

Emne: Fritid

Indled:

Hvad er vigtigt for dig at lave i din fritid? Hvorfor?

Fortsæt i forlængelse af prøvedeltagers svar,
eller vælg fra følgende:

Er der forskel på fritidsmulighederne i Danmark og andre steder, du kender? Hvis ja: Hvilke forskelle?

Hvad skyldes de?

Moderne informationsmedier som computere og internet spiller en stadig større rolle i vores fritid. Hvad er det, der gør, at vi (især unge) bruger så meget tid på dem?

Mange oplever arbejdslivet som stadig mere stressende.

Betyder det, at vi får andre behov i vores fritid? Hvis ja:

Hvad får vi behov for? Hvis nej: Hvordan bruger man sin fritid bedst, når man har et stressende arbejdsliv?

Tidligere var der et fast skel mellem arbejde og fritid, men det er der ikke mere. Det bliver mere og mere almindeligt, at medarbejderne får mulighed for at arbejde hjemme og selv tilrettelægge deres arbejdstid. Hvad synes du om det?

Emne: Storbyer

Indled:

Der er mange mennesker, der gerne vil bo i en storby.

Hvorfor vil de det?

Fortsæt i forlængelse af prøvedeltagers svar,
eller vælg fra følgende:

Nu bor du jo selv i ... Hvis det nu var sådan, at du fik mulighed for at flytte til en større/mindre by, var det så noget, du kunne finde på at gøre? Hvorfor/hvorfor ikke?

Man taler ofte om storbyproblemer, altså om en bestemt type problemer, som er typiske for storbyer. Hvad er det for en slags problemer, og hvorfor opstår de lige præcis i storbyer?

Man taler ofte om, at hovedstaden virker som en magnet på især unge mennesker fra provinsen. I Danmark er der fx en klar tendens til, at unge jyder og fynboer gerne vil flytte til København fx for at studere, mens københavnernes sjældent tager den modsatte vej. Er det også sådan i dit hjemland? Hvorfor/hvorfor ikke?

Mange storbyer bliver meget store, og man taler om, hvorvidt der er en grænse for, hvor stor en by bør blive. Mener du, der er det? Hvis ja: Hvad er det, der gør, at en by ikke bør vokse ubegrænset? Hvis nej: Hvorfor ikke?

Delprøve 2

Der er tre emner, A, B og C, hvoraf prøvedeltagerne tildeles ét ved lodtrækning.

Emne A: Et godt liv

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så begge får mulighed for at demonstrere deres sproglige kompetence.

Arket med billeder lægges frem for prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er nogle billeder, der viser mennesker i forskellige situationer. Først skal I tale med hinanden om, hvad personernes situation er, og hvad den betyder for, om de kan leve et godt liv. Derefter skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvad der har den største betydning for, om man kan leve et godt liv.

I har først ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad I vil tale om. Derefter har I ca. 5 minutter til at tale med hinanden, og det er vigtigt, at I begge får sagt så meget som muligt”.

Eksaminator siger “tak”, når tiden er gået.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

Jeg hørte dig sige, at ... Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål vælges blandt følgende:

Hvilke andre forhold end dem på billederne har betydning for, om man kan leve et godt liv? Hvorfor?

I Danmark vurderer man tit en persons succes i livet ud fra, hvor spændende, vellønnet og prestigefyldt vedkommendes job er.

Er det på samme måde andre steder, du kender?
Hvorfor er det sådan?

I de moderne, vestlige samfund har man tilsyneladende alle muligheder for at leve godt. Alligevel er der mange, der mener, at folk ikke er blevet mere lykkelige af den grund. Er du enig i den opfattelse? Hvis ja: Hvilke årsager kan der være til det? Hvis nej: Vil du forklare dit synspunkt lidt nærmere?

Sidste spørgsmål:

Det er svært at måle livskvaliteten i et samfund, men alligevel er der af og til nogle, der forsøger. Så ser de især på, hvilke materielle goder folk har, og hvordan sundheds- og socialsystemet fungerer. Er det også det, der efter din mening har størst betydning for vores livskvalitet, eller er der andre ting, der er vigtigere?

Lægevidenskabens udvikling gør det muligt, at vi i fremtiden kan få længere liv. Betyder det også, at vi kan få bedre liv?

Spørgsmålene diskuteres på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

(Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager).

Emne B: Sport og motion

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles pligt at holde samtalen i gang, så begge får mulighed for at demonstrere deres sproglige kompetence.

Arket med billeder lægges frem for prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er nogle billeder, der viser forskellige sports- og motionsaktiviteter. Først skal I tale med hinanden om, hvad der foregår på billederne, og hvad det betyder for personernes sundhed. Derefter skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvilken af aktiviteterne der har den mest gavnlige virkning på vores helbred.

I har først ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad I vil tale om. Derefter har I ca. 5 minutter til at tale med hinanden, og det er vigtigt, at I begge får sagt så meget som muligt”.

Eksaminator siger “tak”, når tiden er gået.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator.

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

Jeg hørte dig sige, at ... Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål vælges blandt følgende:

Er der forskel på interessen for sport og motion i Danmark og andre steder, du kender? Hvis ja: Hvorfor er der denne forskel? Hvis nej: Kan du fortælle lidt mere om, hvordan interessen er andre steder, du kender?

Sommetider hører man kritik af, at fjernsynet næsten udelukkende sender elitesport og ikke viser den sport, almindelige mennesker dyrker. Er du enig i denne kritik? Hvorfor/hvorfor ikke?

I de seneste år har man i Danmark (og andre steder) lavet forsøg med “motion på recept”, dvs. en læge kan henvise en patient til motionsaktiviteter, hvis han vurderer, at de vil kunne forebygge eller kurere en sygdom. Hvad mener du om dette forsøg? Tror du altid, det er sundt at motionere, eller mener du, det nogle gange kan være skadeligt?

Sidste spørgsmål:

I nogle sportsgrene har man de senere år haft store problemer med dopingmisbrug. Hvad kan man efter din mening gøre for at komme dette misbrug til livs?

Vores holdning til sport og motion har på mange måder ændret sig de seneste 20-30 år. Det er blevet meget mere populært at dyrke sportsgrene, hvor man udfordrer sig selv og prøver sine grænser af (maratonløb, risikosport som bjergbestigning, bungeejumping osv.). Hvad er efter din mening årsagen til den udvikling? Tror du, den vil fortsætte?

Spørgsmålene diskuteres på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

(Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager).

Emne C: Nyhedsmedier

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så begge får mulighed for at demonstrere deres sproglige kompetence.

Arket med billeder lægges frem for prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er nogle billeder, der viser forskellige måder at få nyheder på. Først skal I tale med hinanden om, hvad det er for nogle nyhedsmedier, der er tale om. Derefter skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvilket nyhedsmedie der ville være det bedste, hvis man kun kunne få nyheder fra ét medie. I har først ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad I vil tale om. Derefter har I ca. 5 minutter til at tale med hinanden, og det er vigtigt, at I begge får sagt så meget som muligt”.

Eksaminator siger “tak”, når tiden er gået.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

Jeg hørte dig sige, at ... Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål vælges blandt følgende:

Hvilken slags nyheder er du især interesseret i? Hvorfor?

Nyheder er mange ting, og de danske nyhedsmedier, især ugeblade og bestemte aviser, skriver meget om den danske kongefamilie og andre kendte. Hvad synes du om det? Og hvorfor tror du, at de gør det?

Tv-mediet virker stærkt, fx når det viser optagelser fra naturkatastrofer, hvor mennesker er døde eller lider. Synes du, det er rigtigt at vise den slags? Hvorfor/hvorfor ikke?

Sidste spørgsmål:

I Danmark og mange andre lande er aviserne i krise. Der bliver færre af dem, og færre læser dem. Hvilke årsager er der til det? Hvad kan de gøre for at forbedre deres situation?

Flere mennesker får i disse år friere adgang til informationer om, hvad der sker i verden. Man kan se mange forskellige tv-stationer og vælge mellem et utal af nyhedskilder på internettet. Hvad betyder det for demokratiet (i forskellige samfund)?

Spørgsmålene diskuteres på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

(Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager).

4. Prøveafholdelsen

Parprøve

Prøvedeltagerne går op parvis. I tilfælde af et ulige antal prøvedeltagere aflægges prøven af tre deltagere i sidste forløb. Prøvegrundlag og procedure ændres ikke, men den samlede prøvetid forlænges med ca. 15 minutter. I tilfælde af at der kun er tilmeldt én prøvedeltager, eller hvis en prøvedeltager får forfald, eller der foreligger andre særlige tilfælde, aflægges prøven individuelt med eksaminator som samtalepartner. Prøvetiden er i dette tilfælde 20 minutter inklusive votering.

Forberedelsestid

Der er ingen forberedelsestid til den mundtlige prøve undtagen ved monologen, hvor eksaminator udleverer emnet til prøvedeltageren fem hverdage før den første prøvedato.

Censor

Medmindre specielle forhold under prøveafviklingen nødvendiggør dette, deltager censor ikke aktivt i nogen del af prøven, men fokuserer alene på at lytte til og på et analytisk grundlag bedømme hver prøvedeltagers mundtlige kompetence.

Eksaminator

Det er eksaminator, der informerer prøvedeltagerne om prøvens forløb, og som i øvrigt giver en så fyldestgørende introduktion til prøven, at den kan gennemføres efter hensigten.

Det er ligeledes eksaminator, der styrer prøven og herunder sikrer, at prøvedeltagerne får lige mulighed for at komme til orde. Skulle det ske, at en af prøvedeltagerne ved interaktionen intet har at bidrage med, overtager eksaminator dennes rolle og sikrer, at den anden prøvedeltager får mulighed for at få sine færdigheder i denne del af prøven bedømt.

Eksaminator giver en holistisk bedømmelse af hver prøvedeltagers præstation.

I mundtlig kommunikation indgår færdighed i at forstå samtalepartneren. Den færdighed kan kun på nogenlunde sikkert grundlag bedømmes ved den del af prøven, hvor eksaminator er samtalepartneren. Eksaminator bør tale tydeligt (men ikke artikulere overdrevent) og samtidig udfordre prøvedeltagerens evne til at forstå samtalepartneren, så det bliver muligt at vurdere, hvor grænserne for forståelsen går. Det kan fx ske ved at forøge taletempoet eller ved at anvende et ordforråd af stigende sværhedsgrad over for dygtige prøvedeltagere.

Delprøve 1 – monolog

Prøvedeltagerne holder på skift et oplæg med udgangspunkt i et emne.

Eksaminator sikrer, at det er det monologe, sammenhængende sprog, der bedømmes. Det betyder, at eksaminator skal bede prøvedeltageren begynde sit oplæg og – i tilfælde af at prøvedeltageren går i stå – hjælpe med en genstart. (Eksaminator må ikke lade denne del af prøven glide over i et interview).

Prøvedeltageren holder sit oplæg på baggrund af egne stikord. Hvis en prøvedeltager læser op fra en tekst, beder eksaminator prøvedeltageren undlade at læse op fra teksten. (Følger prøvedeltageren ikke denne henstilling, må bedømmelsen af prøvedeltagerens mundtlige sprogfærdighed foretages på baggrund af den øvrige del af prøven).

Efter monologen stiller eksaminator et eller flere opfølgende spørgsmål, der skal vise, om prøvedeltageren har forholdt sig til emnet for monologen.

Delprøve 1 – interview

Eksaminator styrer kommunikationen og beder hver prøvedeltager svare på spørgsmål om et alment emne. De to prøvedeltagere skal ikke kommunikere med hinanden i denne del af prøven.

Delprøve 2 – interaktion

I denne del af prøven kommunikerer prøvedeltagerne med hinanden om løsningen af en opgave. Prøvedeltagerne præsenteres for nogle billeder som inspiration til den opgave, de skal løse.

Prøvedeltagerne får herefter ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad de vil tale om. De bliver herefter bedt om at tale sammen om emnet og derefter i fællesskab søge at komme frem til en afgørelse i forbindelse med den stillede opgave.

Delprøve 2 – diskussion

I denne del af prøven er det eksaminator, der styrer kommunikationen. Dette sker ved, at eksaminator stiller opfølgende spørgsmål til emnet til hver prøvedeltager og diskuterer emnet med prøvedeltageren. Spørgsmålene skal vælges fra eksemplerne i dette hæfte.

I de tilfælde, hvor der ved interaktionen har været asymmetri prøvedeltagerne imellem, sådan at den ene prøvedeltager har fået mere taletid end den anden, er det vigtigt, at eksaminator under diskussionen sikrer, at den anden prøvedeltager har mulighed for at demonstrere sin mundtlige sprogfærdighed. Dette sker ved, at denne prøvedeltager i diskussionen får lidt ekstra taletid.

5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

Navn: _____

CPR-nummer: _____

	Udmærket 13-10	Middel 9-7	Acceptabel 6	Usikker 5-00
Delprøve 1 – monolog				
Fortælle sammenhængende Udtale				
Delprøve 1 – interview				
Forståelse af samtalepartner Svare på spørgsmål				
Delprøve 2 – interaktion				
Indgå i interaktion Udveksle synspunkter, begrunde				
Delprøve 2 – diskussion				
Udtrykke synspunkter, begrunde				
Analytisk bedømmelse				
Fluency				
Grammatisk kompetence				
Ordforråd				
Udtale				

(NB: Udtale indgår som et centralt element i alle prøvens produktive dele).

Karakter: _____

Navn: _____

CPR-nummer: _____

	Udmærket 13-10	Middel 9-7	Acceptabel 6	Usikker 5-00
Delprøve 1 – monolog				
Fortælle sammenhængende Udtale				
Delprøve 1 – interview				
Forståelse af samtalepartner Svare på spørgsmål				
Delprøve 2 – interaktion				
Indgå i interaktion Udveksle synspunkter, begrunde				
Delprøve 2 – diskussion				
Udtrykke synspunkter, begrunde				
Analytisk bedømmelse				
Fluency				
Grammatisk kompetence				
Ordforråd				
Udtale				

(NB: Udtale indgår som et centralt element i alle prøvens produktive dele).

Karakter: _____